

fremt det ikke kan godtgjøres dem paa anden Maade, hvilket da maatte skee af Universitetets Kasse. Jeg skal fremdeles bemærke, at saaledes som Indtægterne og Udgifterne for Universitetet ville stille sig efter Finants-Forslaget og de Forandringer, som ere voterede af Thinget, vil Universitetet have en Underbalance i det foreliggende Regnskabsaar af imellem 1000 og 2000 Rbd., som vil fremkomme ved den Krigsskat, som bliver at svare; tilshyneladende har det vel et Overskud, men, naar Krigsskatten tages med i Beregning, saa faaer Universitetet en saadan Underbalance; men denne Underbalance vil ikke ubetydeligt forøges, naar de foreslaaede 6000 Rbd. skulle gives fra Communitetet. Den Balance for Universitetet, hvormed jeg talte, er nemlig kun mulig, naar Universitetet kan erholde det fulde Tilskud af 10,000 Rbd. fra Communitetet, som ved en ældre kongelig Resolution er det tilfagt; dette Tilskud faaer Universitetet imidlertid kun af Communitetets Overskud, men naar Communitetet først skulde udrede 6000 Rbd. til det lærde Skolevæsen, og derhos svare Krigsskatten, vil Universitetet ikke kunne erholde dette fulde Tilskud, og Universitetets Underbalance for det foreliggende Regnskabsaar vil da blive mellem 3000 og 4000 Rbd. Jeg skulde derfor ogsaa meget anbefale, at Thinget vilde holde sig til det Forslag, som foreligger i Finantsloven, altsaa stemme imod Comitens Forslag under Nr. 52, og naturligviis ogsaa imod Nr. 41, men under Forbehold af, at den Sum, som ommeldes under Nr. 52, ved den 3die Læsning blev nedsat til det Beløb, som det kunde skønnes, at det lærde Skolevæsen virkelig vilde komme til at faa.

Udsig: Jeg har tidligere ved en anden Leilighed udtalt den samme Anskuelse om denne Post i Finantsloven, som nu er fremfat af det ærede Udvalg, og da Udvalgets Ordfører med saamegen Klarhed har fremhævet det, som jeg maa ansee for det Væsentlige i Berragningen af denne Sag, saa havde jeg ikke troet, at det vilde være fornødent for mig, at begjere Ordet. Imidlertid er denne Anskuelse hidtil kun forsvaret af Ordføreren, og den er bleven angreben, og det med megen Styrke, saavel af to ærede Ministre som nu

ogsaa af to andre Rigsdagsmænd. Det kunde maaskee derfor være rigtigt, at Discussionen endnu et Dieblisk standede ved dette Punkt, da det jo nemlig ikke er let at beregne, hvormeget Indflydelse paa Stemningen disse vægtige Stemmer have havt. Den ærede sidste Taler fra Kjøbenhavn (S. E. Larsen), har i det Væsentlige henholdt sig til hvad der blev yttret af Ministrene, og det forekommer mig, at Grundene ere udførligt samlede og udviklede af den ærede Minister, som tillige er Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 1ste Valgfreds (Clausen); jeg skal derfor tillade mig lidt nærmere at betragte den Undersøgelse, som han anstillede. Den ærede Minister meente, at, naar Tilskudet til de lærde Skoler skulde gives enten af Sorø Academie eller af Communitetet, saa vilde Valget mellem disse to Stiftelser komme til at beroe paa, hvilken af dem der stod i det naturligste Slægtskab til de lærde Skoler, og dernæst hvilken af dem, der havde bedst Gyde til at yde Understøttelsen. Det første af disse Spørgsmaal meente han maatte besvares saaledes, at det er Sorø Academie, der i sit Væsen er nærmest beslægtet med Latinskolerne, og han beraabte sig væsentlig derpaa, at denne Stiftelse har den opvoxende Slægts Dannelse til Formaal, medens derimod Communitetet skulde have, ikke den opvoxende, men den voxne Ungdoms videre Uddannelse til Maal; hermed falder det da ogsaa omtrent sammen, troer jeg, hvad den ærede Kultusminister bemærkede, at nemlig Sorø Academie, i hvad det end er for Dieblisset, oprindeligt har været en Skole. Jeg troer, at dette Hensyn til Alderen, hvori en Dannelsesart meddeles, er noget mere Ubetydeligt, end det i disse Betragtninger er gjort til; dette vil maaskee blive indlysende, dersom man tænker sig, hvad virkelig ikke er Tilfældet, at Cadet-academierne, at den militaire Høiskole havde særegne Fonds, hvor der var et Overskud, fra hvilket man kunde hente en saadan Understøttelse — jeg troer, at de ærede Talere i dette Tilfælde dog ikke vilde foreslaae at tage Understøttelsen f. Ex. fra Landfadetacademiet, støttende sig paa den Betragtning, at Landfadetacademiet jo dog var en Skole for den opvoxende Ungdom. Jeg troer, at det i Virkeligheden er det Mod-